

8. Кобець П.Н. Організація діяльності правоохоронних органів Российской Федерації в сфері борьби з преступністю іноземних громадян і осіб без громадянства // Вести. Вост. – Сиб. ін-та МВД Росії (науково-практический журнал). 2003. № 3 (26).
9. Міграція населення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Міграція_населення.
10. Мігрант-гастролер [Електронний ресурс]/ – Режим доступу : http://universal_en_ru.academic.ru/1608003/migrant_offender.
11. Міжнародно-правові проблеми протидії нелегальній міграції та торгівлі жінками / Відп. Редактори Ю. Римаренко, Ю. Шемшученко, Я. Кондратьєв. – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – К., 2003.– 216 с.
12. Мозоль А.П. Кримінологічна характеристика міграції в Україні / А.П. Мозоль // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 1998. – № 3. – С. 12-15.
13. Нелегальна міграція та торгівля жінками (у 2 кн.). Кн.1 / За ред. Ю. Римаренка. – К. : ІДП НАН, КУП, НАВСУ, 2001.– 413 с.
14. Садыкова О.В. Криминологические проблемы борьбы с организованными этническими преступными формированиями в России. Автореф. дис. канд. юрид. наук. М., 2009. С. 9.

ЛИСЕНКО В. О.,
 здобувач кафедри кримінального права
 та кримінології
*(Дніпропетровський державний
 університет внутрішніх справ)*

УДК 343.9

КРИМІНОЛОГЧНА ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ У ДЕРЖАВНІЙ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІй СЛУЖБІ УКРАЇНИ

У статті автор розкриває кримінологічну характеристику та пропонує заходи запобігання корупційним проявам у Державній кримінально-виконавчій службі України.

Ключові слова: кримінологічна характеристика, запобігання, корупція, Державна кримінально-виконавча служба України.

В статье автор раскрывает криминологическую характеристику и предлагает меры предупреждения коррупционных проявлений в Государственной уголовно-исполнительной службе Украины.

Ключевые слова: криминологическая характеристика, предупреждение, коррупция, Государственная уголовно-исполнительная служба Украины.

The author researches the criminological characteristics and proposes measures to prevent corruption in the State Criminal-Executive Service of Ukraine in the article.

Key words: criminological characteristics, prevention, corruption, the State Criminal-Executive Service of Ukraine.

Вступ. Становлення інститутів громадянського суспільства і розвиток демократичних політичних процесів в Україні стримується, що обумовлено багатьма факторами, серед яких – посилення тиску на владу і суспільство з боку кримінальних структур, які намагаються обмежити формування громадянського суспільства задля задоволення своїх корисливих інтересів. Серед таких проблем сучасного перехідного суспільства, як за масштабністю поширення, так і

за глибиною проникнення у соціальний організм, слід назвати корупцію. Її негативний вплив на становлення громадянського суспільства в Україні стає все більш відчутним і сьогодні створює реальну загрозу національній безпеці держави. Починаючи з порушення службового обов'язку, корупція тягне за собою порушення інших суспільних відносин: призводить до гальмування та викривлення соціально-економічних реформ, поглибує соціальну нерівність громадян, збільшує соціальну напругу в суспільстві, порушує принципи соціальної справедливості, ускладнює доступ громадян до соціальних фондів, перешкоджає користуванню ними тощо.

За даними Верховного Суду України, найбільше проявів корупційних правопорушень встановлено у 2011 році – 8692 особи; зокрема, судами накладено адміністративних стягнень у цей період – 4400. Гостро постало проблема поширення корупції серед посадових осіб органів державної влади і місцевого самоврядування. Серед 178 країн світу Україна у 2011 році посіла 152 місце. А це свідчить про те, наскільки серйозною проблемою для України є тотальна корумпованість посадових осіб [1, с. 17-18]. Не є виключенням у цьому плані і Державна кримінально-виконавча служба (ДКВС) України.

Протидія корупції для ДКВС України є одним із пріоритетних напрямів її діяльності. Для ефективної боротьби з негативними корупційними проявами керівникам територіальних органів Державної пенітенціарної служби (ДПтС) України необхідно перш за все дотримуватися законності, порядності, тактовності під час виконання своїх службових обов'язків та нести відповідальність за своїх підлеглих. ДКВС України має позбутися порушень антикорупційного законодавства, тож їх треба вчасно попереджати, викорінюючи негативні вчинки.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття кримінологічної характеристики та формування заходів запобігання корупційним проявам у Державній кримінально-виконавчій службі України.

Дослідження проблеми корупції можна знайти, зокрема, у працях В.Б. Авер'янова, О.М. Бандурки, О.Т. Білоуса, А.В. Гайдука, В.О. Глушкова, Ю.В. Грошевого, О.М. Джужі, Є.Б. Дідоренка, А.П. Закалюка, В.Т. Зеленецького, М.І. Камлика, В.К. Колпакова, С.Ф. Константінова, О.В. Кузьменко, В.І. Курила, В.С. Литвиненка, М.В. Лошицького, М.І. Мельника, В.І. Олефіра, В.М. Поповича, В.В. Стасіса, В.Д. Сущенка, В.Я. Тація, Р.М. Тучака, М.І. Хавронюка, В.І. Шакуна, М.Я. Швеця, Ю.С. Шемшученка та ін. Але, незважаючи на досить велику кількість досліджень факторів і чинників, що сприяють корупції, бракує розробок кримінологічних зasad протидії корупції у Державній кримінально-виконавчій службі України.

Результати дослідження. Аналіз даних, які надходять до апарату ДПтС України, вказує на те, що вжиті заходи організаційного та профілактичного характеру мають позитивний вплив на персонал ДКВС України щодо унеможливлення та запобігання проявам неслужбових стосунків і зловживання своїм службовим становищем. Для підвищення репрезентативності кримінологічної характеристики корупційних правопорушень у ДКВС України наведемо інформацію про стан роботи щодо додержання персоналом ДКВС України вимог антикорупційного законодавства за 10 місяців 2012 року.

Якщо протягом 10 місяців 2011 року стосовно персоналу органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, що належать до сфери управління ДПтС України, порушені 85 кримінальних справ стосовно 104 осіб, то протягом 10 місяців 2012 року – порушені 64 кримінальні справи стосовно 65 осіб. Зокрема, 44 справи порушені за зберігання, збут чи передачу наркотичних засобів (за 10 місяців 2011 року – 51 справа), 13 справ – за одержання хабара (за 10 місяців 2011 року – 20 справ), 1 справа – за підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів (за 10 місяців 2011 року – 2 справи), 2 справи – за перевищення влади або службових повноважень (за 10 місяців 2011 року – 2 справи), 1 справа – за розголошення державної таємниці, 1 справа – за зловживання владою або службовим становищем (за 10 місяців 2011 року – 7 справ), 1 справа – за службову недбалість (за 10 місяців 2011 року – 2 справи) та 1 справа – за шахрайство. Із зазначеної кількості порушених кримінальних справ стосовно персоналу засуджено 7 осіб.

Кримінальні справи порушувалися стосовно 20 працівників підрозділів нагляду і безпеки виправних колоній, 11 працівників відділу режиму і охорони слідчих ізоляторів, 12 працівників соціально-психологічної служби, 5 працівників кримінально-виконавчої інспекції, 3 працівників відділів інтендантського та господарського забезпечення, 3 оперуповноважених, 3 працівників медичної служби, 2 водіїв установ, по одному – начальник виправної колонії, перший заступник начальника установи, виконуючий обов’язки заступника начальника установи з виробництва – директора підприємства виправної колонії, молодший інспектор з озброєння та спецзасобів відділу охорони виправної колонії, інженер з охорони праці та майстер цеху.

Слід зазначити, що ще 7 кримінальних справ були порушені по фактам (за 10 місяців 2011 року – 10 справ), а саме:

- за зловживання службовим становищем – 2 справи (ст. 364 КК України);
- за виявлення наркотичних речовин – 1 справа (ст. 309 КК України);
- за фактом незаконної передачі наркотичних засобів невстановленими особами до виправної колонії – 1 справа (ст. 307 КК України);
- за привласнення майна установи шляхом зловживання службовим становищем – 2 справи (ст. 191 КК України);
- за розголошення невстановленою особою державної таємниці (ст. 328 КК України).

Безпосередньо за інформацією чи матеріалами територіальних відділів внутрішньої безпеки та протидії корупції стосовно персоналу порушено 30 кримінальних справ, а саме: за зберігання, збут чи передачу наркотичних засобів порушено 24 справи, за одержання хабара – 4 справи, за підроблення документів та їх використання – 1 справу, за перевищення влади або службових повноважень – 1 справу [2].

Питання дотримання персоналом органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів антикорупційного законодавства, реалізації заходів, спрямованих на попередження негативних явищ, пов’язаних із проявами корупції, знаходиться на постійному контролі керівництва ДПтС України.

Виходячи з аналізу оперативної обстановки, що склалася в органах і установах, що належать до сфери управління ДПтС України, управлінням внутрішньої безпеки та протидії корупції виділено ділянки, на яких можуть допускатися правопорушення, а саме:

- сприяння у постачанні до зон, що охороняються, заборонених предметів та речей (нагноческих засобів, алкогольних напоїв, грошових коштів, засобів мобільного зв’язку тощо);
- надання незаконних пільг та переваг засудженим, безпідставне їх заохочення та приховання дисциплінарних стягнень;
- закупка продукції по завищених цінах, сумнівної якості або із простроченими термінами вживання;
- штучне завищення показників виробничої діяльності та реалізації продукції шляхом документальних «приписок» обсягів виконаних робіт;
- надання комерційним структурам неправомірних пільг та переваг [3, с. 34-35].

На сьогодні до причин та умов корупційних правопорушень, що вчиняються персоналом ДКВС України, можна віднести:

- прагнення засуджених (особливо це стосується лідерів та «авторитетів» злочинного середовища, «злодіїв у законі») будь-яким чином розв’язати через персонал органів і установ виконання покарань свої проблеми та вирішити питання інших засуджених з метою завоювання, утримання або зміцнення власного авторитету;
- «запограмована» властивість деяких особистостей щодо прагнення отримувати більше, віддаючи за це менше (що у підсумку призводить до зловживання владою або посадовим становищем);
- низький життєвий рівень персоналу нижчого та середнього рівнів;
- падіння морального рівня окремих керівників вищого рангу, які вдаються до корупційних діянь, що спричиняє й додатковий негативний ефект – підштовхує персонал нижчого рангу (які

бачать таку поведінку своїх керівників) шукати «альтернативні» форми існування, що обов'язково призводить до поширення корупції;

– наявність у керівного персоналу ДКВС України дискреційних повноважень, які дозволяють вирішувати певні питання на власний розсуд, але в межах, визначених законом;

– прорахунки у підборі та розстановці кадрів.

Певну негативну роль у розвитку зазначених причин та умов відіграє і поширеність у суспільстві думки про повну корумпованість державного апарату та неможливість вирішити свої питання без давання хабара. Це породжує у людей невіру в можливість захистити себе від корупціонера, не викликає у них бажання активно захищатися проти цього негативного явища.

Соціальна значущість профілактики злочинів визначається низкою обставин. Вона являє собою найбільш дієвий шлях боротьби зі злочинністю, насамперед через те, що забезпечує виявлення і нейтралізацію її причин. Значною мірою це запобігання самої можливості вчинення злочинів. У процесі профілактики криміногенні чинники можуть піддаватися впливу тоді, коли вони ще не набрали впливу, і через це їх легше можна усунути. Водночас, арсенал засобів запобігання злочинам дозволяє переривати почату злочинну діяльність, не допускати настання шкідливих наслідків. Профілактика злочинності дає можливість вирішувати питання боротьби з нею найбільш гуманними способами та з найменшими втратами для суспільства. Саме тому одним із головних завдань пенітенціарної кримінології є розробка системи заходів, спрямованих на запобігання злочинам. Запобігання правопорушенням та зміцнення дисципліни серед персоналу органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів є пріоритетною у діяльності ДКВС України.

Запобіжна діяльність у широкому розумінні розглядається як один із засобів соціального регулювання суспільних відносин з метою ліквідації детермінант злочинності, як взаємодія заходів економіко-соціального, виховно-педагогічного, організаційного та правового характеру, як поєднання різних рівнів попередження злочинності. Загальним для криміногенних заходів є виділення трьох основних складових системи запобігання злочинам: загальне запобігання (загальносоціальний рівень), спеціально-криміногенне запобігання (спеціальний рівень) та індивідуальне запобігання (індивідуальний рівень).

Слід погодитися з твердженнями В. В. Коваленка, що загальносоціальне запобігання (у тому числі щодо злочинів корупційної спрямованості в ДКВС України) не є предметом тільки криміногеничної науки, бо загальносоціальні заходи проводяться і поза рамками боротьби зі злочинністю та спрямовані на вирішення загальних завдань: стабілізації економіки, розвитку соціальної сфери, поліпшення морально-психологічної атмосфери в суспільстві тощо. Водночас помилки при розробленні та впровадженні економічної, соціальної, культурно-духовної політики держави можуть сприяти сплеску злочинних діянь у суспільстві або в його окремих регіонах. Ось чому криміногені відстежують процеси розроблення і реалізації політики держави в усіх сферах суспільства [4, с. 13].

Загальносоціальні заходи запобігання корупційним правопорушенням у ДКВС України – це комплекс заходів, здійснюваних ДПтС України та іншими інститутами держави і суспільства у сфері правового та соціального захисту персоналу ДКВС України, морально-духовній сфері і т. д. Ці заходи, як правило, пов'язані з поліпшенням умов праці (служби) та відпочинку персоналу ДКВС України, підвищенням рівня їх матеріальної забезпеченості, зміцненням дисципліни і організованості, а також іншими позитивними змінами у функціонуванні органів і установ, що належать до сфери управління ДПтС України. Тому можна зробити узагальнення, що завдання загальносоціальних заходів – не безпосередній вплив на злочинність, а вирішення більш глобальних проблем ДКВС України.

Сьогодні питання боротьби з проявами корупційних діянь виходить на новий рівень у зв'язку з прийняттям 7 квітня 2011 р. Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» [5]. За своєю ідеологією це рамковий закон, на основі якого надалі розбудовуватиметься загальнодержавна система заходів протидії корупції.

На відміну від загальносоціальних заходів запобігання корупційним правопорушенням у ДКВС України, спеціально-криміногенні вживають працівники підрозділів внутрішньої безпеки та протидії корупції ДПтС України і здійснюються такі заходи конкретніше й цілеспрямованіше.

ваніше. Передусім вони вирішують завдання усунення, нейтралізації, мінімізації криміногенних факторів корупції. Спеціальна визначеність функцій стосовно виявлення й усунення (блокування і нейтралізації) причин, умов та інших детермінант є основним моментом їх профілактичної діяльності. Спеціально-кримінологочні заходи включають і такі додаткові елементи, як змушування особи шляхом її переконання до добровільної відмови від задуманого чи припинення розпочатого злочину. Вони мають часові рамки, локалізовані в часі та просторі, природно доповнюють і конкретизують загальносоціальні заходи.

Основними завданнями і функціями підрозділів внутрішньої безпеки та протидії корупції є запобігання, виявлення та припинення корупційних діянь, злочинів у сфері службової діяльності та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією, серед персоналу ДКВС України. Саме тому ключова увага приділяється профілактиці корупції: для багатьох усвідомлення відповідальності стає серйозним стримуючим фактором перед спокусою злагатитися злочинним шляхом.

Працівниками кадрових апаратів, підрозділів внутрішньої безпеки та протидії корупції і оперативних підрозділів здійснюється комплекс заходів, спрямованих на подальше зміцнення дисципліни і законності серед персоналу з метою попередження посадових злочинів та інших правопорушень, пов'язаних зі службовою діяльністю. Проводиться ретельне вивчення кандидатів для прийому на службу та призначення на відповідні посади.

Для здійснення системного аналізу, визначення оцінки оперативної обстановки та результатів роботи підрозділів і служб установ, забезпечення контролю за проведеним профілактичних та інших заходів в установах заведені справи по боротьбі із корупцією і злочинами у сфері виробничо-господарської та фінансової діяльності. Розроблено плани оперативно-профілактичних заходів, відповідно до яких проводяться відпрацювання.

Заходи індивідуального запобігання корупційним правопорушенням у ДКВС України – це система спеціальних заходів щодо конкретних осіб, які не вчинили протиправних діянь, але знаходяться у несприятливих умовах і під їх впливом можуть учинити такі дії, ведуть антисуспільний спосіб життя, вчиняють правопорушення, характеризуються формуванням умислу і мотиву на вчинення корупційних правопорушень, підготовкою конкретного правопорушення.

До заходів індивідуального запобігання корупційним правопорушенням у ДКВС України слід віднести:

- профілактичну бесіду;
- роз'яснення законодавства;
- усне попередження про неприпустимість протиправних дій;
- офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки;
- профілактичний облік.

Здійснення заходів щодо усунення причин і умов, які сприяють вчиненню корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією. Основними напрямами діяльності щодо усунення причин і умов, які сприяють вчиненню корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією в ДКВС України, є:

- постійний аналіз стану дотримання антикорупційного законодавства у ДКВС України, визначення управлінських процедур, при здійсненні яких найбільш часто вчиняються корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією, розроблення щодо них додаткових спеціальних заходів запобігання;
- систематичний нагляд за поведінкою персоналу, виявлення фактів вчинення корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією, та вжиття заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності;
- налагодження каналів отримання від громадян, підприємств, установ та організацій інформації про корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією, вчинені посадовими особами ДКВС України;
- проведення спеціальних занять із персоналом, спрямованих на формування знань, морально-психологічних установок щодо неприпустимості вчинення корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією;

– висвітлення в засобах масової інформації, на офіційному сайті ДПтС України виявлених фактів корупційних діянь з метою налагодження співробітництва з населенням щодо отримання інформації з цих питань.

З метою раннього виявлення ознак, що свідчать про підвищення ймовірності вчинення персоналом корупційного діяння або іншого правопорушення, пов'язаного з корупцією, повинен здійснюватися нагляд за поведінкою працівника. До таких ознак належать:

- встановлення родинних стосунків із представниками бізнесових структур;
- виникнення алкогольної або наркотичної залежності;
- стійке захоплення азартними іграми;
- здійснення витрат, які явно не відповідають рівню оплати праці;
- тісні приватні контакти між працівником та клієнтами (регулярні запрошення до ресторану, на відпочинок тощо);
- нетипова поведінка, замкненість, різкі зміни у стосунках з колегами та керівництвом;
- особисте знайомство з представниками бізнесових структур, особами, які притягувалися до відповідальності за вчинення корупційних діянь та злочинів.

Якщо стають відомі такі обставини, слід спробувати їх з'ясувати, наприклад, за допомогою співбесіди з працівником або його керівником. За результатами такого з'ясування приймається рішення про подальші дії щодо даного працівника, усунення причин і умов, які сприяють вчиненню корупційних діянь працівником, або іншого запобігання корупційним проявам.

Особлива відповідальність за усунення причин і умов, які сприяють вчиненню корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із корупцією, покладається на начальників органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.

Керівники мають бути зразком для своїх підлеглих. Їх особиста поведінка та уважність має відігравати значну роль у запобіганні корупційним діянням та іншим правопорушенням, пов'язаним із корупцією.

Важливим заходом щодо усунення причин і умов, які сприяють корупції, є систематичне отримання від громадян, підприємств, установ та організацій інформації про корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією, вчинені посадовими особами ДКВС України. Надходження такої інформації може бути забезпечене за рахунок створення:

- громадських приймалень;
- телефонів довіри;
- спеціальних поштових скриньок;
- інтернет-ліній.

Ця інформація має постійно узагальнюватися, аналізуватися та доповідатися керівництву ДПтС України для прийняття відповідних управлінських рішень.

Висновки. Узагальнюючи викладене вище, слід підсумувати, що з метою протидії корупції в органах і установах ДКВС України слід використати такі комплексні антикорупційні заходи:

– зробити корупцію в органах і установах виконання покарань ризиковою та невигідною. До тих пір, поки співробітнику ДКВС України буде вигідно брати хабарі, красти, іншим чином зловживати владою або службовим становищем, а ризик понести покарання буде мінімальним, жодні репресивні заходи не дадуть позитивного результату;

– збільшити соціальну ціну служби (престиж, матеріальна забезпеченість, правовий захист, бажання служити та захищати інтереси країни тощо).

Отже, протидія корупції в Україні є складним і багатоаспектним завданням для нашої держави, її правової системи та правоохоронних органів, оскільки це негативне явище здатне вражати різни види органів державної влади (не виключенням є і ДПтС України та підпорядковані їй органи і установи виконання покарань) та напрями їх діяльності, а завдана нею шкода стосується різних сфер життєдіяльності сучасної держави, зменшує рівень довіри до державних інституцій з боку населення країни і міжнародної спільноти.

Список використаних джерел:

1. Богатирьов І. Г. Актуальні проблеми протидії корупції в Україні / І. Г. Богатирьов // Актуальні проблеми запобігання корупційним проявам у Державній кримінально-виконавчій службі України : матеріали наук.-практ. семінару (Київ, 12 квіт. 2012 р.). – К. : Державна пенітенціарна служба України, 2012. – С. 17-19.
2. Інформація про стан роботи щодо додержання персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України вимог антикорупційного законодавства за 10 місяців 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/article/655975>. – Загол. з екрану.
3. Коваль А. О. Стан і тенденції вчинення корупційних правопорушень персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України / А. О. Коваль // Актуальні проблеми запобігання корупційним проявам у Державній кримінально-виконавчій службі України : матеріали наук.-практ. семінару (Київ, 12 квіт. 2012 р.). – К. : Державна пенітенціарна служба України, 2012. – С. 31-35.
4. Коваленко В. Загальносоціальні умови профілактики злочинів в економічній сфері / В. Коваленко // Право України. – 2004. – № 8. – С. 12-18.
5. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 7 квіт. 2011 р. № 3206-VI// Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.

НЕКРАСОВ О. О.,здобувач кафедри кримінального права
та кримінології(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.3

**ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ КРИТЕРІЙ І ПОКАЗНИКІВ
ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ТА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ
ПРИ ЗАПОБІГАННІ ВТЕЧАМ ІЗ ВИПРАВНИХ КОЛОНИЙ**

Стаття присвячена дослідженню окремих питань застосування критерій і показників диференціації та індивідуалізації виконання покарання при запобіганні втечам із виправних колоній. Обґрутується перспективність кримінально-виконавчих заходів запобігання злочинам, що вчиняються засудженими під час відбування покарань, через застосування окремих елементів прогресивної системи виконання покарання.

Ключові слова: диференціації та індивідуалізації виконання покарання, критерії, показники, запобігання, втеча, особа засудженого, виправлення.

Статья посвящена исследованию отдельных вопросов применения критериев и показателей дифференциации и индивидуализации исполнения наказания при предупреждении побегов из исправительных колоний. Обосновывается перспективность уголовно-исполнительных мер предупреждения преступлений, совершаемых осужденными во время отбывания наказаний, посредством применения отдельных элементов прогрессивной системы исполнения наказания.

Ключевые слова: дифференциация и индивидуализация исполнения наказания, критерии, показатели, предупреждение, побег, личность осужденного, исправление.

